

Politológia alapképzési (BA) szak záróvizsga tételsor

I. Eszmetörténet ismeretkör

1. Az állam szó eredete és jelentéstörténete. Az antik politikai gondolkodás.
2. A középkori államelmélet. Politikai realizmus és utópia a reneszánsz idején.
3. A szuverenitás tana Jean Bodin elméletében. A szuverenitás fogalmának változásai, a szuverenitás modern felfogása.
4. Az állam keletkezése: természetjogi és szerződéselméletek előzményei és általános jellemzői (Hobbes, Locke, Rousseau)
5. A hatalommegosztás klasszikus elmélete: Montesquieu. A hatalmi ágak elválasztásának rendszerei
6. A liberalizmus és az állam (John Stuart Mill). A konzervatív állameszme (Edmund Burke)
7. A szocialista és anarchista államfelfogás
8. Nemzet és állam; nacionalizmus
9. A racionális állam: Max Weber. Az állam mint politikai egység és pluralizmus: Carl Schmitt. Az állam mint jogrend: Hans Kelsen
10. Az államkapcsolatok rendszere. A föderalizmus. Az európai integráció hatása az államelméletre
11. A politikai gondolkodástörténet módszeréről
12. Az ideológiák kora- a XIX. század. A liberalizmus
13. A konzervativizmus
14. A szocializmus
15. A totalitarizmus szindrómája, elméletek és politikai változatok
16. A jóléti állam kifejlődése és válsága
17. A posztmodernitás és az új társadalmi mozgalmak

II. Magyar politikai rendszer ismeretkör

1. A közjog és az alkotmányjog: a közjog és az alkotmányjog elhelyezkedése a jogrendszerben
2. A jogforrási rendszer, a jogszabályok érvényessége és hatályossága
3. A közvetlen demokrácia intézményei; az országos népszavazás és népi kezdeményezés szabályozása
4. Az Országgyűlés szervezete és megalakulása. Az Országgyűlés működési rendje
5. Az államfői tisztség keletkezése és megszűnése, az államfő felelőssége
6. Az Alkotmánybíróság szervezete és eljárása
7. A bíróságok helye az államszervezetben, bíróságaink szervezeti felépítése, az Országos Bírósági Hivatal
8. Az alapjogok eszméitörténete; az alapjogok szabályozása és forrásai; a hazai és nemzetközi védelmi rendszer
9. A magyar politikai rendszer előzményei. Rendszerek és tradíciók a modernkori Magyarországon
10. Politikai pártok és pártviszonyok; a pártrendszer átalakulása
11. A kormány és kormányfő
12. A magyar választási rendszer; parlamenti, önkormányzati és európai parlamenti választások
13. A magyar választói magatartás főbb jellemzői
14. A magyar demokrácia természete
15. Magyarország az I. világháborúban. A polgári demokratikus forradalom. A Tanácsköztársaság. Az ellenforradalom hatalomra jutása és berendezkedése. A trianoni békeszerződés
16. A bethleni-konzolidáció. A bethleni rendszer külpolitikai alapjai. A keresztény nemzeti kurzus programművei és politikai gondolkodása
17. Magyarország külpolitikája az 1930-as évek második felében, a revíziós külpolitika. Magyarország a II. világháborúban –semlegesség, fegyveres szövetségben a tengellyel. Ellenzéki politikai gondolkodás az 1930-as években
18. Magyarország külpolitikája a II. világháborúban. Magyarország a német megszállás alatt. Nyilas uralom (1942-1945)
19. Népi demokrácia (1945-1948). Az egypártrendszer kialakulása. Magyarország nemzetközi helyzete és a koalíciós kormány külpolitikája. A Párizsi békeszerződés. A kommunista és a szocialista magyar politikai gondolkodás 1945 után
20. Magyarország betagozódása a szovjet szövetségi rendszerbe; a sztálini diktatúra nemzetközi kapcsolatrendszerében. „Az '50-es évek”- a pártállam; Nagy Imre reformkísérlete. 1956.
21. A Kádár-korszak - megtorlás és politikai konzolidáció. Külpolitika. Kádár bukása. Rendszerváltó ideológiák

III. Európai- és összehasonlító politika ismeretkör

1. Integrációelméletek
2. Az integráció kezdeti lépései: Az ESZAK, az EGK és az Euratom megalakulása; az EGK első 15 éve
3. Az EGK északi, déli bővítése; az Egységes Európai Okmány
4. Az Európai Unió létrehozásáról szóló Maastrichti Szerződés; az Amszterdami és a Nizzai Szerződés aláírásához vezető út, a szerződések fő rendelkezései, jelentőségük.
5. Az EFTA-tagországok csatlakozása (1995); a keleti bővítés folyamata; Horvátország csatlakozása az EU-hoz.
6. Az Európai Monetáris Unió kialakulása
7. Az európai alkotmányozás folyamata (Laekentől az Alkotmányszerződésig); a Lisszaboni Szerződés aláírásához vezető út, a szerződés fontosabb rendelkezései, jelentősége.
8. Az európai politikai rendszer sajátosságai: legitimitás-és demokráciadeficit. Az ellensúlyozásokra irányuló intézmények. Az EU-ra vonatkozó legitimációs elméletek.
9. Az Európai Tanács létrejötte, helye, szerepe az EU intézményrendszerében. Az Európai Unió Tanácsának (Miniszterek Tanácsa) struktúrája, működése, szerepe.
10. Az Európai Bizottság szerepe, működése, tevékenysége.
11. Az Európai Parlament szerepének alakulása a kezdetektől napjainkig. Az EP szervezete, hatáskörei. Választások az EP-ben.
12. Az EU döntéshozatali rendszere (a Lisszaboni Szerződés előtti és utáni jellemzők). A „comitológia”, a bizottsági rendszer.
13. A közpolitika fogalma, típusai, a közpolitika európaizálódása. Az Európai Unió közpolitikai intézményei és folyamatai. Döntéshozatal és intézményi relációk az Európai Unióban.
14. Érdek-és nyomásgyakorló csoportok szerveződése és szerepük a közpolitikai döntéshozatalban az Európai Unióban
15. Az Európai Unió közös kül- és biztonságpolitikájának fejlődése
16. Az EU közös igazságügyi- és belpolitikája. A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség.
17. Az összehasonlító politikatudomány fogalma, tárgya, fejlődési szakaszai
18. A politikai rendszer és társadalmi környezete. A politikai rendszerek osztályozása. Demokratikus és diktatórikus rendszerek, fő típusaik
19. A kormányzati rendszer és fő típusai
20. Pártok és pártrendszerek összehasonlító metszetben
21. A választási rendszerek és tipológiai problémáik
22. Összehasonlítás regionális metszetben: Európa és az Amerikai Egyesült Államok

